

Az a tény, hogy egymást keressük, nem azt jelenti, hogy nekünk egyformáknak kell lennünk, de sokkal inkább azt, hogy nekünk harcolnunk kell az igazság, a szabadság és a szeretet győzelméért ott ahol élünk. Ezért nekünk szüntelen kell az igaz élet forrásait és ihletéseit keresni, az Isten oldalán. Hiszek abban, hogy a mi kapcsolatunk áldást fog jelenteni. A mi küzdelmünkben, egy jobb és igazabb világért, nagy segítségünkre lehet a testvéri kapcsolat.

Ha szeretjük egymást, ha Istennek szerető gyermekei és barátai vagyunk, nőni fogunk egymás kölcsönös tiszteletében, a szabadságban, erőben és bátorságban, s ez a növekedés segíteni fog minket Istenországába közös építésében. Ámen.

Dr. KOVÁCS LAJOS

KRIZA JÁNOS SZOBRÁNAK FELAVATÁSA

Nagyajtának a Kriza családdal a 19. század első éveitől kezdve évtizedeken át szoros lelki kapcsolata volt. Hasonnevű édesapja 41 éven át az egyházközség mindvégig megbecsült, köztisztelőben álló lelkésze volt. A község népének Kriza Jánossal való közelebbi kapcsolata azonban ahhoz a nagyszabású ünnephez kapcsolódik, amikor Kriza János 1875-ben bekövetkezett halála után hét esztendővel, 1882-ben a kolozsvári Unitárius Kollégium Ifjúsági Önképzőköre szülőházát emléktáblával jelölte meg. A nagyszabású ünnepségen az unitárius egyház vezetősége, a Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy Társaság, a kolozsvári Tudományegyetem képviselői és felekezetre való tekintet nélkül a tisztelők nagy száma kegyelettel adózott a költő, népdalgyűjtő és püspök emlékének. Az ünnepre érkező Ferencz József püspököt a község hátrában lovas bandérium fogadta és a vendégeket nagy lelkesedéssel ünnepelte. Az ünnepség középpontja a község nagy szülöttje szülőházának emléktáblával való felavatása volt, amelynek szövege: „Itt született, itt pattant ki a szellemi szikra, mely a Kriza nevet fénnel övezi körül. Népdal a nép ajkán, dalban a dalnok is él.“

Az ünnepségen az emlékbeszédet tartó Jakab Elek, történetíró többek között ezeket mondotta: „Légy köszöntve, Nagyajta községe. Téged Kriza János neve tett híressé. Légy üdvözölve egész szép földje a székelységnek Ennek az ünnepnek himnusza szétzeng a Székelység egész földjén. Megemlékezik rólad ezen a napon az egész magyar nemzet. Emlékedet századokig fenntartja könyved, a *Vadrózsák* nevű örök alkotásod.“

Kovács János, az ünnepelt veje, a kolozsvári Unitárius Kollégium igazgatója, aki az emléktábla-avatási ünnepséggel kapcsolatos minden anyagot összegyűjtött és egy szép albumban kiadott, ezt írta: „A nemeskeblű munkások önmagukban találják fel jutalmukat. Külső kitüntetésekre nem vágnak. Kriza János is sokkal szerényebb volt, mintsem ilyeneket kívánt vagy csak ilyenekre gondolt volna is. Az elhunytaknak nincs is szükségük emlékjelekre, de igenis van az élőknek, hogy ezáltal figyelmeztessenek az általános emberi kötelességekre, erényekre, és nemes tettek véghezvitelére.“

Nagyajta népének második nagy ünnepnapja, amelyen nagy fia emlékének hódolt, a múlt évben, 1990. június 17-én folyt le. Ez az ünnep a 108 évvel korábban végbement ünnepséghez sok tekintetben hasonlított. Ez alkalommal is kivonult a község határára az iskola vezetésével és növendékeivel együtt a község színe-java, és ujjongó lélekkel, szintén lovasbandériummal, népdalok éneklésével és lelkes üdvözlő beszédekkel köszöntötte az egyház püspökét. Felejthetetlen, megható ünnepi hangulat ülte meg a felnőttek és ifjak szívét egyaránt. E megragadó találkozás jelentősége az a szavakban ki nem fejezhető, boldog érzés volt, hogy hosszú, keserves évtizedek után újra szabadon, félelem nélkül, felszabadult lélekkel szállhatott az ég felé gyermekeink hangján keresztül a hálaadás könnyes, szíveket megremegtető éneke. Mély meghatottsággal hangzott a szószéken az evangélium üzenete, hogy közülünk senki sem él önmagának, és hogy Kriza János sem élt önmagának, és alkotó tevékenységével, székely népe iránti rajongó szeretetével biztosított magának halhatatlanságot. A helybeli és környéki iskolák székelyruhás növendékei ajkán tisztán, megragadó módon szárnyalt a sok örök szépségű népdal. A találkozás egyik nagy jelentősége az volt, hogy az ünnepség ujjongó hangulatában megszületett a Kriza János emlékbizottság.

Köztudomású, hogy 1910-ben Kovács Lajos akkori lelkész kezdeményezésére a község közössége kimondotta, hogy nagy fiának emlékére, születésének 100 éves évfordulójára, a község terén szobrot állít fel. A mozzalmat az egyetemes egyház szívvel-lélekkel és a hívek körében megszervezett közadakozással támogatta. Az egyház Főtanácsa is 1911-ben e célra 1000 koronát szavazott meg. A szükséges összeg 1914-ben készen is állott. Kitért azonban a világháború. Az összegyűlt összeget teljes egészében hadikölcsönbe fektették és az teljesen értéktelenné vált.

A Kriza János emlékbizottság első magasztos tevékenységeként Nagyajta népének álma valóra vált. Nagy fiának szobra, a bizottság áldozatos tevékenységének példaadó eredményeként, 1991. július 7-én, íme készen áll.

Meghatottan állunk e helyen. Tanúbizonytságot teszünk arról, hogy Kriza János a nép szerelmese volt, amelyhez élete végéig hűséges maradt. Megemlékezünk azokról az ifjúkori költeményeiről is, amelyekről

Kemény Zsigmond, a nagy regényíró ezt mondotta: „Ez az a hang, amelyért odaadnám minden regényemet.“ Erről az egészen új hangról beszélt Antal Árpád „Kriza János emlékezete“ c. tanulmányában, és ki-mutatta, hogy „Kriza írásaiban a székely szegénység, az elnyomott nép világa tárul elénk és a népközelségben fogant költői hang csendül fel legtisztábban. Nála a szegény székely ember élete közelről látott és tapasztalt és mélyen átélt valóság volt. Ezért lettek dalai a székely nép közkincsévé.“

Gergely Pál, a Magyar Tudományos Akadémia kéziratgyűjteményé-nek volt vezetője megállapította, hogy a magyar nép történelme folya-mán egyetlen más népcsoport sem őrizte meg oly gazdag, szűzi bőségé-ben népköltési emlékeit, mint éppen a székelység. A *Vadrózsák* a leg-becsesebb folklóranyagunk; ebben áll gyűjteményének felbecsülhetetle-nül nagy értéke.

Ezt a szobrot azzal a legteljesebb bizonyossággal leplezzük le, hogy azt Nagyajta népe drágakincsnek fogja tekinteni és az egymásután kö-vetkező nemzedékeknek maradandó értéként fogja továbbadni. Legyen ez a szobor állandó ihletés forrása, buzdítás, lelkesítés és figyelmeztetés, hogy Kriza János szellemében, öntudatos lélekkel múltunk nemes ha-gyományából újra meg újra táplálkozva, szellemi értékeinket lelkünk mé-lyén őrizve, ápolva, méltóknak bizonyuljunk az előttünk járók, köze-lebbről pedig a Kriza János által hirdetett és mindennapi életével meg-élt eszményi világ megvalósulásához.

Székely népünknek legszentebb jogainak érvényesítéséért, a tiszta áldott hagyományok féltett kincsekként való megőrzéséért folytatott hősi küzdelmében, a békésebb, igazságosabb élet szent bizonyosságával a jö-vőben is, megtorpanás nélkül becsülettel helyt kell állania.

Lelkésztovábbképző tanfolyam

1991. július 2—12. között került sor a IX. tanfolyam megtartására Kolozsváron, melyen részt vettek: Ádám Dénes homoródkeményfalvi, Bartha Alpár gyepesi, Bálint Imre alsófelsőszentmihályi, Benedek Ágoston kolozsvári, Biró Mihály firtosmartonosi, Botha Dénes fiatfalvi, Fazakas Károly ürmösi, Fekete Levente sepsiköröspataki, Keresztes Sándor h-szentpáli, Kibédi Pál gagyai, Kiss Mihály nyárádszentlászlói, Kovács Sándor magyarzsákodi, Kotecz József felsőrákosi, Lőrinczi Károly aranyosrákosi, Léta Áron lupény-vulkáni, Márkos Ervin oklándi, Máthé Sándor olthévízi, Nyitrai Csongor ádámosi, Pálffy Tamás datki, Rázmány Csaba alsóboldogfalvi és Varga Sándor nyárádszentmártoni lelkészek. A tanfolyam tárgyát képező témakörök: bibliateológiából: János evangéliuma (dr. Szabó Árpád), rendszeres teológiából: Bűn és bűnbocsánat (dr. Rezi Elek), unitárius egyháztörténelemből: Egyháztársadalmi egyesületeink a 19. és 20. században (dr. Erdő János), gyakorlati teológiából: Prédikáció (dr. Szabó Árpád).

Július 7-én vasárnap szószéki szolgálatot végeztek: Keresztes Sándor a kolozsvári belvárosi, Ádám Dénes az iriszi és Rázmány Csaba a monostori egyházközségben. A tanfolyam keretében az amerikai Susan Robin angol nyelvet tanított.

Unitárius Ifjúsági Konferencia

Az unitárius ifjúság 1991. július 21—23. napjain tartotta meg első szabad konferenciáját Székelykeresztúron. A gyűlés témája volt: *Kötődésünk vallásunkhoz, népünkhöz és szülőföldünkhöz*, melynek keretében a következő előadások hangzottak el: dr. Rezi Elek teol. tanár Az unitárius ifjúság lelki megújulása; Szász Ferenc lelkész: Kötődésünk vallásunkhoz; Török Katalin tanárnő: Kötődésünk népünkhöz és szülőföldünkhöz; Kovács Sándor teol. hallgató: Az unitárius ifjúsági mozgalom története; Molnár Lehel teol. hallgató: Székelykeresztúr múltja; Vitafórum: Mit vár egyházunk az ifjúságtól? Mit vár ifjúságunk az egyháztól? Az előadásokat 4 vitacsoportban tárgyalták meg dr. Rezi Elek, Szász Ferenc, Márkos Ervin és Kovács István vezetésével.

A konferencia megnyitó istentiszteletén Kovács István sepsiszentkirályi lelkész, a záró istentiszteleten Székely Miklós kövendi lelkész prédikált. A reggeli áhítatot Török István és Kelemen Levente segédlelkészek végezték.